

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 8 листопада 1968

В АМЕРИЦІ

ПРОВІДНИКИ ЕКОНОМІЧНОГО ЖИТТЯ цієї країни турбуються тим, яке буде відношення президента-електа Річарда Ніксона до економіки ЗСА. Фінансовий ринок хотів би знати прізвища тих осіб, які будуть відповідати за економіку ЗСА під час президентури Ніксона. Федеральний бюджет на 1970 рік вже підготовляється, і Ніксон незабаром вишле свого представника до Білого Дому, який інформуватиме про плани теперішнього Уряду. Сподіваються, що секретарем скарбу в Ніксона буде Моріс Г. Стенс, який був директором бюджету за Айсенауера. На голову Економічних Дорадників мав би Ніксон найменувану професора економіки Мішигнського університету Пола МекКрелена, а головою Федеральної Резерви зможе бути Артур Ф. Бирнс. Всі вони були співробітниками Айсенауера.

НА ОСТРОВІ ПОРТО РІКО цьогорічні вибори принесли велику зміну, бо вибори виграла нова Прогресивна Партія, яка перемогла Людову Партію, що була при владі впродовж 28-ох років. Людову Партію очолював довіг роки губернатор Порто Ріко Люїс Муньос Марін. Ця партія прогала пост губернатора, втратила більшість в Палаті Репрезентантів та втратила становища посаджених в численних містах. З вислідом цьогорічних виборів виникає справа статусу Порто Ріко. Людова Партія Маріна домагасться, щоб Порто Ріко було на статусі Коммонвелту у відношенні до ЗСА, як це тепер є, а Прогресивна Партія, яку очолює Люїс Ферре, хоче, щоб Порто Ріко було 51-им штетом ЗСА. Ферре дістав 390,964 голосів, кандидат Людову Партії Нейрон — 367,355, а кандидат третьої партії Санчес — 81,809 голосів.

ДЖОРДЖ ВОЛЛЕС, КАНДИДАТ ТРЕТЬОЇ ПАРТІЇ, яка здобула тільки дещо більше як 9 мільйонів голосів на всіх понад 68 мільйонів голосів, потішається тим, що хоч він і програв вибори, то проте своєю кандидатурою допоміг виграти вибори республіканцям Ніксонові, який здійснюватиме Воллесову програму. Ніксон навіть не признається до Воллеса і на пресовій конференції він хвалив свого демократичного противника Гомфрі за його лицарську боротьбу під час виборчої кампанії, а про Воллеса навіть не згадував. Воллес прихильник расової сегрегації, і Ніксон не хоче себе компрометувати жадним союзом із Воллесом. Воллес заявив, що як Ніксон не буде здійснювати його (Воллесової) програми, то він знов кандидуватиме в 1972-му році.

Д-Р ДЖОРДЖ ГЕЛЛУП, ДИРЕКТОР агенції публічної opinii, твердить, що в цьогорічних виборах виборці римо-католики покидали Демократичну Партію і голосували на Ніксона. У виборах 1964 року як 76 відсотків виборців римо-католиків голосували на демократа Джансона, цього року на Гомфрі голосували тільки 62 відсотки, а 28 відсотків воїли віддати свої голоси на Ніксона. В 1964-р. тільки 24 відсотки католиків голосували на Беррі Голдотера. Зате жиди та негри і порториканці в більшості підтримували і цього року демократичного кандидата Гомфрі. 10 відсотків виборців католиків віддали свої голоси на Воллеса.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ АББА ЕБАН ПЕРЕДАВ новий меморіал посередникові для справ Близького Сходу, шведському дипломатові Гуннарові Яррінгові в Об'єднаних Націях, де стверджується, що Ізраїль дивиться на проблему своїх державних кордонів під кутом безпеки, особливо для плавби по Червоному Тирани. Єгипет, заблюковуючи ту протоку, спровокував був минулорічну війну. Припускають, що Ізраїль готов евакуйовувати Синайський півострів і повернути його під суверенітет Єгипту, під умовою, що той півострів буде знезастарізований і що Тіранська протока буде під сторожею Ізраїлю.

51-ШІ РОКОВИНИ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ КОНТРЕВОЛЮЦІЇ ДАЛИ притокі чеським і словацьким студентам до протисовєтських демонстрацій. Мачи на увазі їх можливість — в Празі змонітовано сильні відділи поліції і війська задля охорони Національного театру, де в навічарі тих роковин виступав московський балет. У Братиславі словачкі студенти здерли і спалили совєтські прапори, вивішені на державних будинках. В четвер 7 листопада демонстрації студентів повторилися у Празі. На одній вулиці демонстранти заатакували совєтський "джип". Уряд ЧССР рішуче загострив пресову цензуру.

НА АСАМБЛЕЇ АТЛАНТИЧНОГО СОЮЗУ В БРЮССЕЛІ виступить член американської делегації, республіканський сенатор Джан Купер, з ревелациями про загрозливий розвиток совєтської ядрової зброї. Його звіт, опертий на дані від військових розвідки, стверджує, що за останній рік Совєти збільшили число своїх далекобійних атомових ракет з 720 до 1.100 та число атомово-підводних човнів з 30 до 250.

У МОСКВІ ПЕРЕВЕДЕНО першу операцію перещеплення серця. Пацієнткою була ближче неоназвана 25-річна жінка. Операцію перевів д-р Володимир Деміхов. Пацієнтка померла в 33 години після перещеплення їй чужого серця.

ВАТИКАНСЬКИЙ ЧАСОПИС „ОССЕРВАТОРЕ ДЕЛ-ЛІА ДОМЕНІКА“ натаврував винчання кол. вдови по президенті Джанові Кеннеді, Джеклі, з грецьким більйонером Аристотелем Онассісом, як „публічний гріх“. Пані Кеннеді — кажеться в тому часописі — вийшовши заміж за мучужину, що розвівся з першою дружиною, яка ще живе, у практиці сама вилеклася свого римо-католицького віровизнання. Церква не буде її екскомунікувати, але вона втратила право до сповіді й св. Причастія та католицького похорону. Та стаття — це найгостріша до цього часу заява з боку авторитетних кіл Католицької Церкви у зв'язку зподружжям Джеклі Кеннеді, тепер пані Онассіс.

ПОРДАНСЬКИЙ КОРОЛЬ ГУСЕЕН ЗАКИНУВ Ізраїлів, що це ізраїльська розвідка спровокувала арабський терористичну організацію до переведення спроби перевороту в Йорданії. Внаслідок стрілянини між військом Гусейна і підпільними антиізраїльськими терористичними групами — було 24 убитих і найменше 89 ранених.

В ЕСПАНІ ПІКАРАНО 40 католицьких баскійських духовників за їхню демонстрацію проти спархіяльного списку, який підтримував уряд ген. Франсиска Франка. Списку позбавив ліберальних духовників їхніх парафій.

ПРЕДСТАВНИКИ РИЧАРДА НІКСОНА КОНФЕРУЮТЬ ЗІ СПІВРОБІТНИКАМИ ДЖАНСОНА В СПРАВІ ПЕРЕБРАННЯ ВЛАДИ

У Маямі вітали оваційно новообраного президента ЗСА Річарда Ніксона, прибулого туди для триденного відпочинку після виборчої кампанії.

Вашингтон. — В Білому Домі 7-го листопада конференція представників президента Ніксона з співробітниками президента Джансона в справі перебрання влади, яке має відбуватися 20-го січня, в дні інавгурації. В конференції взяли участь представники Ніксона колишній асистент секретаря оборони в уряді Айсенауера Френклін Б. Лінкольн і Вільям Гарман та представники президента Джансона Чарльз Морфі і секретар оборони Кларк М. Кліффорд. Лінкольн конференцію також із директором бюджету, представником Комісії Цивільної Служби та Головної Адміністрації. Розмови велися в справі штабу урядовців, безпеки та введення в урядованні нових працівників. Покищо немає дати, коли новообраний президент зустріється з президентом Джансоном. Пресовий секретар Білого Дому Джордж Крістіан заявив, що час цієї зустрічі залежатиме від Ніксона. Сенатор демократ з Індіани Венс Гарткі передбачає, що Ніксон запропонує Гомфрі якийсь пост в своєму уряді. Сенатор гадає, що Ніксон запропонує Гомфрі пост амбасадора до ОН. Сенатор не знає, чи Гомфрі прийме це становище.

Ніксон має 270,608 більше голосів в порівнянні з Гомфрі

Нью Йорк. — Досі ще немає офіційного повного вислідку цьогорічних виборів, і преса подає була вістку про те, що Гомфрі має більшість голосів в порівнянні з переможцем Ніксоном. Формальний вибір президента переводить Колегія Електорів, в якій Ніксон має 290 електорських голосів, а Гомфрі тільки 203, і число голосів, які кандидати на президента дістали під час голосування, не має впливу на рішення Колегії Електорів. Агенція Асоціейтед Пресс передала сама опитування і ствердила 7-го листопада, що Ніксон має більшість голосів, яка становить 270,608 в порівнянні з Гомфрі. Ніксон дістав 30,456,559 голосів в загальному голосуванні, що становить 43,6 відсотка всіх відданих голосів, Гомфрі має 30,185,951 голос, що виносить 43,2 відсотка, а кандидат Незалежної Партії Воллес дістав 9,188,016 голосів, що становить 13,2 відсотка. В середу подавали, що Ніксон має більшість 49,257 голосів. Досі ще немає повного обчислення голосів, і урядові числа будуть подані пізніше, коли надійдуть віддані голоси за кордоном.

Провідники негрів апелювали до Ніксона, щоб розв'язав негритянську та міську проблеми

Нью Йорк. — Крайові провідники негритянської населення звернулися до президента-електа Річарда Ніксона з апелем, щоб не відкладав на пізніше негритянську та міську проблеми, тільки старався їх якнайшкоре розв'язати. Апел до Ніксона вивів виконний директор Крайового Товариства для Кресту Кольорових Народів Рая Вілкінс. Те саме зробив і виконний директор Крайової Міської Ліги Вітні М. Янг. Вілкінс пише Ніксонові, що „негритянські громадяни зовсім не думали послабити свої змагання в тому напрямку, щоб добитися повної рівності в кожній ділянці державного життя“. Вілкінс пише, що „негри після перемоги Ніксона зовсім не мусять попадати в розпач“ (вони, як признається їхній провідник, в більшості голосували на Г. Гомфрі), але Ніксон не сміє забувати того, що республіканці в 1960 році обіцяли неграм рівність перед законами. Янг гратулює Ніксона перемогою і висловлює надію, що Ніксон „якнайшкоре почне діяти позитивно в тому напрямку, щоб не поширювався страх між чорними населенням“, збуджений під час виборчої кампанії. Обидва ці негритянські провідники не згадували відце-президента-електа Спіра Т. Егню.

Бізнесмени затрудили 84,000 довготермінових безробітних

Вашингтон. — Приватні бізнесмени в 50-ох містах цієї країни затрудили 84 тисячі таких безробітних, які довгий час не мали праці і творили „тверде ядро“ в числі безробітних. Президент Джансон на весні ц.р. звернувся був із закликом до промисловців та власників більшості компаній, щоб дали працю довготерміновим безробітним та цим спосом допомогли Урядові зліквідувати проблему безробітних. 30-го вересня ц.р. 61,273 робітники з повного числа 84,000 були затручені, а решта була залишена працювати або звільнили. Крайовий Союз Бізнесменів планує до 30 червня 1969 року затрутити стільки безробітних, щоб їх число становило 100,000, а до половини 1971-го року — 500,000.

У Москві демонстрували збройну силу, але не атакували ЗСА

Під час військової паради, влаштованої на Красній Площі в Москві для відзначення 51-річчя „жовтневої революції“, демонструвало також велетенську балістичну ракету, передня частина якої показана на фото.

Москва. — У 51-ші роковини большевицької контреволюції переведено за традиційним звичаєм військовою парадом на Червоній площі в Москві, але в цьому році військовому не було безпосередніх лайок і словесних нападів проти З'єднаних Штатів. Міністер військових справ Андрій Гречко виступив в промову, яка тривала тільки 5 хвилин і він таврував тільки в загальному „імперіалістів“ які — мовляв — „збільшують напруження, що створюють загрозу новій світовій війні“. У тій своїй промові Гречко не згадував ані одним словом „В'єтнамської війни“. Він запевняв, що „як у минулому, совєтські збройні сили не служать цілям агресії й загарбування чужих територій, а зберігають мир, соціалізму, міжнародної волі і незалежності“. Гречко очевидно, запевнив пораз більше скріплення совєтських збройних сил. Між закордонними гістьми, що прибули спеціально на те святкування, були два чеські комуністи — ліберал Богумілі Сімон і сталініст Василь Віляк. За коментарем „Асоційейтед Пресс“ цьогорічна промова на Червоній площі в Москві була „найлагіднішою за всі часи“. Західні амбасадори збійкотували ту парад, виславши туди тільки нижчих урядовців або своїх військових аташе. Той сам бійкот західні держави застосували супроти прийняття в совєтській амбасаді в Празі. На Червону площу у Москві допускали в цьому році тільки запрошені офіційні особи, дипломатів і журналістів.

Ніксон не полетить до Сайгону — не буде втручатися у переговори

Вашингтон. — Новообраний президент Річард Ніксон відкинув запрошення, що його отримав від президента Південного В'єтнаму Нгуєна Ван Тіа — прийняти до Сайгону та „на місці по-знайомитися з станом війни і загальною ситуацією“. Р. Ніксон заявив, що „в Америці може бути тільки один президент“ і він полетів би до Південного В'єтнаму лише тоді, коли б президент Л. Б. Джансон просив його зробити це, прийшовши до переломного, що допомогло б справі миру. Зрештою — заявив Ніксон через свого пресового представника — він не задумує робити перед своєю інавгурацією ніяких подорожей за кордон і не буде втручатися до конференції в Парижі. Водночас Ніксон заявив, що він не проголосить імен членів нового Уряду перед 5-им грудня, себто аж в місяць після виборів, щоб мати час вибрати „найкращих“ та порозумітися з ними. Заяву Ніксона щодо Південного В'єтнаму коментатори розуміють, як куртуазний жест в сторону президента Джансона, щоб не поменшувати його поваги в очах південних в'єтнамців та комуністів, та — з другого боку — щоб зберегти собі цілком вільну руку. Не виключаючи можливості, що Паризька конференція може бути зрівняна ще поки приступила до ділових нарад — Ніксон не хоче брати за це співвідповідальності та хоче мати країні шанси, не зробивши перед тим ніяких зобов'язань супроти будь-якої заінтересованої сторони.

Звільнена службовичка вдарила прилюдно канцлера Курта Кізінгера

Берлін. — Під час конгресу Християнсько-демократичної партії у західному Берліні підійшла до канцлера Курта Георга Кізінгера 29-річна Беате Кларсфельд і вдарила його в ліве око, зранивши повіку. Напасника була колишня секретаркою державної агенції для сприяння французько-німецьким зв'язкам молодіжних організацій, але її звільнили два роки тому, після того, як вона проголосила в одному журналі статтю, в якій назвала канцлера Кізінгера „нацистом“ і „вбивником“. Вона була „ліва“. Її арештували й того самого дня засудили на один рік в'язниці, але звільнили до часу апеляційної розправи. Після того, як лікар оглянув зранену повіку, канцлер Кізінгер вернувся на залу нарад з темними окулярами на очах. Цей інцидент викликав обурення серед тисячі

ЧЕРГОВА „СВОБОДА“ ПО'ЯВИТЬСЯ З ДАТОЮ 13-го ЛИСТОПАДА

З уваги на державне Свято Ветерана в понеділок 11-го листопада, чергове число „Свободи“ друкуватиметься у вівторок, 12-го листопада, з датою середи, 13-го листопада.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІЙ СВІТІ

СВЯТОЧНИЙ БЕНКЕТ НА ВІДЗНАЧЕННЯ ЛІСТОПАДОВОГО ЧИНУ

Філадельфія. — У суботу 9 листопада о 7-й г. вечора, в залі при українській католицькій церкві на Френкфорді, відбудеться головне відзначення 50-ліття Листопадового Зриву — Святочний Бенкет. Ювілейну промову вилосить д-р Матвій Стахів. У мистецькій програмі виступлять артисти Театру у П'ятницю під керівництвом директора театру В. Пашаровського, при фортеп'яні Лідія Бульба. Відбудеться також відзначення 6. учасників Листопадового Чину. Товмтайстром на святочному бенкеті буде д-р М. Пенко. Передбачається велика участь громадянства.

У ДЕНВЕРІ ВІДЗНАЧАТЬ ЛИСТОПАДОВІ РОКОВИНИ

Денвер, Колорадо. — З ініціативи голови місцевого Відділу Т-ва Прихильників УНР П. П. Олексієнка та його старанням, при співучасті з місцевим Відділом УККА, зокрема його секретаря проф. Ст. Оршчина, підготується Ювілейну Академію для відзначення 50-річчя Листопадового Чину і створення УГА. Академія відбудеться в суботу 23-го листопада, в залі „Воменс Клуб“, при 940 Лінійній вулиці. У програмі святкова доповідь та мистецькі виступи. Академія буде попереджена торжественними Службами Божими в наміренні українського народу з Панахидами по поляглих за волю України, що будуть відслужені в церквах обох віровизнань.

ВІДБУВАЮТЬСЯ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ СУВ

Лондон. — Впродовж жовтня і листопада на території Англії проходять річні За-

Ускладнилось становище українців на Пряшівщині

Прага. — Відзначаючи, всупереч негативному населенню Москві, 50-ліття проголошення незалежності демократичної Чехо-Словачької Держави, уряд А. Дубчека і парламент у згоді між чехами і словаками проголосили автономію для Словаччини. Спільними відтепер у ЧССР для Чехії і Словаччини будуть лише: закордонні справи, військова валюта. ЧССР від нієї об'єднана спільним федеральним урядом, однак, Словачька Республіка дістала дуже широку внутрішню, економічну і культурну, автономію. Проголошення автономії Словаччини, навіть у такому куточку виданні, великою мірою заспокоює національні прагнення й амбіції словаків, які не залишають думок про дійсну незалежність своєї країни. Однак, справа українців та національних меншостей на території Словачької Республіки тепер погіршилась. Раніше українці Пряшівщини зверталися при потребі до центрального уряду в Празі, нині, хоча словаки намагаються пославачити українців, вони мусять звертатися по оборону... до Братислави. Ще не можна судити, як будуть розвиватися події в окупованій ЧССР, але українці мають там подвійні турботи: з большевиками-окупантами і з словацькою шовіністичною „вулицею“, яку може стримувати лише рішучими заходами внутрішній уряд Словаччини.

Бас-баритон Андрій Добрянський виступить із концертом у Нью Йорку

Нью Йорк. — Відомий український співак бас-баритон Андрій Добрянський, соліст Бостонської, Сіатлської, Далласької, Родайлендської, Філадельфійської та Метрополітальної Національної Опери, як також Лос-анджелеської Філармонії під батуту Зубіна Меггі, виступить із концертом у Нью Йорку в Таві Голл, у неділю 1-го грудня ц. р. о год. 5:30 по пол. Програма буде складатися з українських козацьких і маловідомих народних пісень й оперних арий. Канти на концерт можна набувати також в українських книгарнях у Нью Йорку.

Перед тим, вже в неділю 17 листопада ц. р. Андрій

Андрій Добрянський

Добрянський виступить із концертом також у Торонті в Аудиторії Центральної Технічної Школи о год. 5:30 по пол. Акомпанюватиме Роман Стецур.

